

List otwarty

do uczestników Polskiego Kongresu Energii Odnawialnej w Radomiu

Niniejszym pragniemy zwrócić uwagę Uczestników Polskiego Kongresu Energii Odnawialnej na nieodpowiedzialną politykę władz samorządowych w zakresie lokalizowania przemysłowych turbin wiatrowych w pobliżu zabudowań mieszkalnych oraz obszarów cennych przyrodniczo.

W ostatnich latach, przy pełnej aprobacie władz samorządowych, podejmowane są działania inwestorów branży wiatrowej, mające na celu umiejscowienie wysokich turbin wiatrowych w niebezpiecznej dla ludzkiego zdrowia odległości. **Przykładem takim jest proces inwestycyjny i lokalizowanie elektrowni wiatrowych w gminie Iłża. Elektrownie wiatrowe o wysokości ponad 150 metrów w liczbie 27 sztuk powstały między innymi w Obszarze Chronionego Krajobrazu Iłża – Makowiec.**

Farmę wiatrową zlokalizowano na najlepszych klasach gruntów rolnych bez wymaganej zgody Ministerstwa Rolnictwa na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne (Ustawa z dnia 3 lutego 1995r o ochronie gruntów rolnych i leśnych), w bardzo w bliskiej odległości od gospodarstw rolnych i mieszkań (od 450m) oraz już w odległości 250m od szczególnie chronionego obszaru NATURA 2000 Torfowisko Pakosław. Aktualnie toczy się postępowanie, w którym inwestorzy i władze samorządowe zamierzają rozbudować istniejącą farmę wiatrową o kolejne elektrownie, całkowicie ignorując liczne protesty lokalnych społeczności. Inwestycje te ingerują nie tylko w interes prawny bezpośrednich sąsiadów działek gruntów objętych wnioskami o lokalizację elektrowni wiatrowych ale również w interes społeczny całej społeczności lokalnej.

Wybrana przez inwestora lokalizacja spowodowała, że krajobraz tego regionu zmienił się już po ustawieniu pierwszych przemysłowych turbin wiatrowych. Ich gęsta sieć bezpowrotnie zniszczyła ład przestrzenny i krajobraz malowniczego zakątka gminy Iłża, zaburzyła funkcję otuliny dla NATURY 2000 Pakosław oraz korytarza ekologicznego.

Szybki rozwój energetyki wiatrowej na Mazowszu wobec niedostosowanej do tego typu przedsięwzięć regulacji prawnych, stanowi zagrożenie dla unikalnego w skali europejskiej bogactwa ziemi, zabytków, form ochrony przyrody i lasów oraz zasobów geologicznych. Poprzez

swoją postawę i podejmowane decyzje jesteśmy odpowiedzialni za ochronę dóbr natury. **Rozwijając energetykę opartą na źródłach odnawialnych, nie możemy ignorować zagrożeń i ograniczeń, wiążących się z takimi inwestycjami.** Pamiętajmy, że siłownie wiatrowe mają negatywny wpływ na środowisko życia i rodzimej awifauny. Hałas szkodzi zdrowiu ludzi, pod śmigłami wiatraków giną ptaki, a to zaledwie część skutków oddziaływania na otoczenie. Wartość nieruchomości gwałtownie spada, zostaje zahamowana rozbudowa mieszkaniowa w pobliżu elektrowni wiatrowych. Osoby wycofują się z chęci kupowania działek pod budowę domów, młodzi rezygnują z planów pozostania w rodzimej miejscowości a część rozważa możliwość przeprowadzki do innej, wolnej od uciążliwego sąsiedztwa.

Należy przypomnieć, iż już w 2011 roku w opracowaniu Kancelarii Senatu Biuro Analiz i Dokumentacji pn. "Energia wiatrowa a społeczności lokalne" a następnie w stanowisku Ministerstwa Zdrowia Departament Zdrowia Publicznego wyrażonym w pismach z dnia 27.02.2012r stwierdzono, że zalecane przez ekspertów minimalne odległości turbin wiatrowych od budynków mieszkalnych mieszczą się w przedziale od 2 do 4 km. Mimo powszechnie znanych faktów inwestorzy wnioskuje a władze gminne wyrażają zgody na lokalizowanie turbin wiatrowych w odległości 300 - 500 metrów od zabudowań mieszkalnych.

Postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowych niejednokrotnie prowadzone są w sposób pobieżny a Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska oraz Państwowi Powiatowi Inspektorzy Sanitarni, mający stać na straży zdrowia ludzkiego, często pozytywnie opiniują i uzgadniają raporty wykonane na zamówienie i za pieniądze inwestora, w których podważa się szkodliwość i uciążliwość farm wiatrowych posadowionych w pobliżu domów. Szerzej problem ten został przedstawiony przez prof. dr inż. Barbarę Lebidowską w wykładzie „Najczęściej popełniane błędy w raportach środowiskowych dotyczące oddziaływania akustycznego turbin wiatrowych”.

http://www.gdos.gov.pl/files/ENEA/Gurupy-robocze/Halas/905.2013/Wypowiedz-B_Lebidowska.pdf

Inwestorzy oraz władze gminne zaślaniając się spełnieniem wszystkich obowiązujących norm nie chcą dostrzegać realnego i negatywnego wpływu na środowisko mimo, że powszechnie znana jest potrzeba wypracowania właściwych i szczegółowych uregulowań. Trwa zatem prawdziwy wyścig z czasem. Inwestorzy z pełną premedytacją z całej prawdy o energii elektrycznej wytwarzanej z turbin wiatrowych wybierają wyłącznie wygodne dla siebie stwierdzenia. Zapomina się o długotrwałym - kilkunastoletnim szumie, od którego nie ma odpoczynku. W programie TVN "Uwaga" emitowanym w dniu 30.01.2014 określono to zespołem udręczenia prowadzącym do wielu schorzeń.

Należy również dobitnie podkreślić, iż większość postępowań w sprawie lokalizowania wysokich 100-170 metrowych turbin wiatrowych odbywa się na terenach wiejskich. Zwracamy

uwagę, że uczestnictwo w postępowaniach administracyjnych wymaga szerokiej wiedzy z wielu dziedzin prawa. Prawo administracyjne, budowlane, cywilne, ochrony środowiska wraz z kodeksami postępowania administracyjnego, cywilnego oraz przed sądami to tylko wycinek wiedzy prawniczej niezbędnej do skutecznego uczestniczenia w tak rozbudowanych i skomplikowanych postępowaniach. Strona społeczna, która na co dzień ciężko pracuje, ma po przeciwnej stronie wielkie zagraniczne korporacje, które są reprezentowane przez najlepsze (najdroższe) kancelarie prawne. W dodatku lokalna społeczność w wielu przypadkach nie może liczyć na obiektywny przebieg postępowania prowadzonego przez organ, który jest zainteresowany wyłącznie wpływem z podatków do budżetu gminnego.

Z pewnością wiatr oplatający planowane turbiny zwieje podczas najbliższych wyborów samorządowych ze stanowisk wielu wójtów, burmistrzów i radnych forsujących takie rozwiązania, jednak w wielu przypadkach może nie udać się powstrzymać do wyborów tego obłędu inwestycyjnego.

Jednocześnie dostrzegając ogromny potencjał jak i zalety w wykorzystaniu zielonej energii wnioskujemy o zwiększenie zaangażowania nad pracami związanymi z rozwojem **programu Prosument**. Niech będzie również nam dane czerpanie korzyści z wiatru w postaci przydomowych małych elektrowni wiatrowych oraz słońca w postaci paneli fotowoltaicznych ułożonych na naszych budynkach. Wtedy zielona energia realnie trafi pod strzechy domów i zasili nasze budżety. Program Prosument to szansa szczególnie dla regionów wiejskich. Przydomowa turbina, panele fotowoltaiczne to przyszłość i niezawodność w dostawie energii elektrycznej na terenach wiejskich.

Apelujemy

aby decyzje o lokowaniu siłowni wiatrowych na Mazowszu dyktowała troska o wspólne dobro i lepszą przyszłość. Dążąc do rozwoju gospodarczego, nie zapominajmy o wartościach wspólnego dziedzictwa. Zrównoważony rozwój regionu jest przejawem budowania przyszłości, a nie krótkowzroczną wizją szybkich korzyści majątkowych, których długofalowe skutki doprowadzą do trwałej destrukcji poziomu życia ludzi i utraty bogactwa regionu. **Dlatego niezbędne jest potępienie dotychczasowych praktyk inwestorów pragnących uzyskać swoje zyski kosztem społeczeństwa wiejskiego.**

Mamy nadzieję, że tak liczne protesty, działania stowarzyszeń i społeczników jak również prowadzona w wielu urzędach gmin i starostwach powiatowych kontrola NIK zwróci naszą uwagę na problem energetyki wiatrowej w Polsce, gdzie firmy wiatraczne działają na pograniczu prawa, niejednokrotnie wykorzystują luki w przepisach, a samorządowcy bezmyślnie zgadzają się na zaśmiecanie monstrualnymi wiatrakami najpiękniejszych terenów naszego

województwa. Mamy nadzieję, że dzięki wspólnym wysiłkom, w przyszłości nie będzie sytuacji, w której bezwzględne korporacje będą budować elektrownie wiatrowe w odległości nawet 200-300 metrów od domów i gospodarstw w „utajnionym” postępowaniu administracyjnym. To co dzieje się teraz z lokalizowaniem przemysłowych turbin wiatrowych może powtórzyć się w przyszłości z innymi „pomysłami inwestycyjnymi”, które w obliczu domniemyanych korzyści za nic będą mieć ludzkie zdrowie i przyrodę.

Wnioskujemy o wręczenie naszego listu Uczestnikom Konferencji oraz poruszenie problemu podczas panelu pt.: „Konsultacje dla samorządów na temat dobrych praktyk w zakresie relacji na linii inwestor – gmina”.

Stowarzyszenie LEPSZE JUTRO	Pakośław 292	27-100 Iłża
Stowarzyszenie Zwyczajne "WSPÓLNE DOBRO"	Brynica Sucha 33	28-300 Jędrzejów
Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Wartości Przyrodniczych „Dla Dzwierzut”	Szczepankowo 32	12-120 Dźwierzuty
Stowarzyszenie Aktywności Społecznej im. Tadeusza Reytana	Wikrowo 20	82-335 Gronowo Elbląskie
Stowarzyszenie Przyroda Ziemi Sokołowskiej	ul. Niska 3a m41	00-179 Warszawa
Towarzystwo Ochrony Przyrody i Krajobrazu TOPiK	ul. Olszewskiego 7	59-900 Zgorzelec
Stowarzyszenie na Rzecz Młynarzy	Głazewo-Cholewy 11	06-231 Młynarze
Stowarzyszenie „Zdrowa Gmina”	Michałowice 42	05-640 Mogielnica
"Stowarzyszenie na Rzecz Burkat"	Burkaty 37	06-430 Sońsk

Stowarzyszenie Zwyczajne "Kocham Mazowsze"	Rostkowice 25	09-450 Wyszogród
Stowarzyszenie ROZWÓJ I EKOLOGIA	Krzyżanowice 67A	27-100 Iłża
Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Prędocina i Okolic	Prędocin 27	27-100 Iłża
Stowarzyszenie "Lepsze Jutro"	Gończyce 30a	08-460 Sobolew
Stowarzyszenie " Nie Wiatrakom"	Talusy 1	19-300 Ełk
Stowarzyszenie Weto Wiatrakom	Tęgobórz 80	42-445 Szczekociny